

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: V. P. V., narozený X, státní příslušnost X, t. č. pobytem X,

zast. Mgr. Radimem Strnadem,
advokátem se sídlem Příkop 8, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2019, č. j. OAM-801/ZA-ZA11-HA08-2018,

t a k t o:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu jednání.

II. Žaloba

2. Žalobce namítal, že závěr žalovaného o důvodu jeho žádosti o mezinárodní ochranu toliko pro legalizaci pobytu, nemá oporu v provedeném dokazování. Žalobce však podal žádost v době, kdy se protahovalo jeho řízení o prodloužení pobytového oprávnění. Žalobce má na území ČR rovněž manželku a syna, kteří mají na území ČR povolení k pobytu. Na území ČR pak žije již od roku 2008 a má zde vybudované zázemí.

3. Žalobce dále namítal, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 3. 6. 2019, přičemž podklady pro vydání rozhodnutí tvořily Informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. 8. 2018, výroční zprávy Human Rights Watch 2018 ze dne 22. 2. 2018 a výroční zprávy Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, které se týkají hodnocení situace ve Vietnamu v roce 2017. Podklady byly již neaktuální k datu seznámení s těmito podklady. Žalobce zde odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 20. 6. 2016, č.j. 9 Azs 1/2013-38, ze dne 4. 2. 2019, č.j. 1 Azs 105/2008-81).

4. Žalobce tedy ve správním řízení uvedl okolnosti, kterými odůvodňoval nemožnost návratu do země původu, tj. délka jeho předchozího pobytu v ČR, legálně pobývajících manželka, dítě a délka řízení o prodloužení pobytového oprávnění. Žalovaný však tyto skutečnosti hodnotil toliko z hlediska, zda se jedná o pronásledování dle § 12 zákona o azylu. Žalobce přitom v průběhu řízení opakovaně upozorňoval na skutečnost, že má podanou žádost o prodloužení pobytového oprávnění a řízení trvá již více než rok, žalovaný se k této otázce nevyjádřil a nezhodnotil důvody, pro které nebylo jeho pobytové oprávnění doposud prodlouženo. Nemůže proto obstát závěr žalovaného, že vycestování žalobce nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Žalobce k otázce zásahu do soukromého a rodinného života odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Azs 12/2004-40, 1 Azs 597/2019-17, č.j. 1 As 85/2015-24, 5 Azs 167/2016-25, sp. zn. 5 Azs 7/2012).

5. Žalobce rovněž namítal, že nemůže obstát závěr žalovaného, který se týkal možného uvěznění žadatelů o azyl po jejich návratu do Vietnamu. Pouhý odkaz na skutečnost, že se žalobce opakovaně během svého pobytu v ČR vrátil beztréstně do Vietnamu (naposledy v roce 2017) nadto za situace, kdy měl platné povolení k pobytu, tj. nežádal o udělení mezinárodní ochrany, nemůže vést k závěru, že žalobci nyní, kdy již požádal o udělení mezinárodní ochrany, nehrozí ve Vietnamu z tohoto důvodu uvěznění a tedy riziko vzniku vážné újmy ve smyslu § 14 a odst. 2 zákona o azylu.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že hlavním důvodem řízení o udělení mezinárodní ochrany je jeho snaha o setrvání na českém území a legalizace pobytu. K tomu měl však žalobce využít zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), což tento učinil, avšak byl neúspěšný, a to i při soudním přezkumu. Pro účely legalizace pobytu tedy není možné využít specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu. Žalovaný se pak zabýval i doplňkovou ochranou z pohledu situace po návratu neúspěšných žadatelů o azyl. Žalovaný si rovněž obstaral dostatek aktuálních podkladů.

IV. Replika žalobce

7. Žalobce v replice uvedl, že na své žalobě trvá a má i nadále za to, že trvají důvody, pro které byla podána žaloba.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

9. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

10. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Soud k tomu uvádí, že žalobce neuváděl v průběhu řízení žádné azylově relevantní důvody a netvrdí je ani v žalobě. Z obsahu žádosti a pohovoru je totiž zřejmé, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci pobytu poté, co předpokládal, že nedostane další vízum. Požádal o prodloužení pobytu, avšak řízení probíhalo velmi dlouho, přičemž vždy dostal překlenutí na dva měsíce. Od roku 2008, kdy pobývá v ČR, navštívil Vietnam třikrát (v roce 2011, 2014 a 2017). Během svých návštěv ve Vietnamu neměl žádné potíže. V ČR má dítě a manželku, společně podnikají (mají obchod s potravinami). Manželka bude mít potíže, pokud bude podnikat sama a žalobce si rovněž na život v ČR zvykl. Děti má dvě, přičemž jeho syn (nar. X) žije v ČR, kde i pracuje, druhý syn (nar. X) pak žije ve Vietnamu s matkou jeho manželky. Nemají peníze na vyřízení jeho pobytu v ČR. Zázemí mají v ČR, při návratu do Vietnamu by nevěděli z čeho žít ani, co tam budou dělat. Jeho manželka nechce jít pracovat do fabriky, baví ji obchodování, a chtěla by v tom pokračovat. Žalobce

měl tedy v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí.

11. Soud k věci předně uvádí, že žalobce veřejně činný ve Vietnamu nebyl, potíže s jeho státními orgány rovněž nikdy neměl. Na základě jim uvedených skutečností nelze v žádném případě tvrdit, že by žalobce byl v zemi pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, což by zakládalo důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu ani doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu [srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 - 38, ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Azs 84/2005 - 63, ze dne 30. 11. 2005, č. j. 2 Azs 222/2005 - 61, či ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 Azs 491/2004 - 43, vše dostupné na www.nssoud.cz; srov. též § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Ani snaha o legalizaci pobytu na území ČR za účelem realizace rodinného života není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, (k tomu srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, dostupné na www.nssoud.cz).

12. Soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky k udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce nezpochybňoval, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu či azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu. Soud jenom pro úplnost dodává, že Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že „*smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumanitární“ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly*“ (rozsudek ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55; srov. též rozsudek ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či usnesení ze dne 7. prosince 2017 č. j. 10 Azs 286/2017 - 35). Případem hodným zvláštního zřetele však rozhodně nejsou ekonomické důvody takového charakteru, jak uváděl žalobce. Žalobce je dospělý, ekonomicky aktivní muž, který netrpí žádnou závažnou nemocí, v důsledku které by bylo namístě hodnotit jeho situaci jako případ hodný zvláštního zřetele. Judikatura Nejvyššího správního soudu také jednoznačně říká, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě důvody azylově relevantními (srov. rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Relevantním důvodem k udělení humanitárního azylu není ani skutečnost, že na území ČR žije jeho manželka a jeden z jeho synů, který je navíc již zletilý (nar. 1996) a pracuje.

13. Žalobce rovněž argumentoval případným zásahem do soukromého a rodinného života. K tomu soud uvádí, že k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud vyslovil například v rozhodnutích ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 96, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ve kterých dospěl k závěru, že mezinárodní závazky [zejm. článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.)] neukládají státu všeobecný závazek respektovat volbu osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi; podmínky uplatnění takové povinnosti státu se přitom vykládají velmi přísně. Neudělení mezinárodní ochrany zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27). Doplnková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je tedy vyhrazena pro zcela mimořádné případy, kdy by samotné vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008 č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, ze dne 21. března 2018 č. j. 6 Azs 6/2018 - 33 či ze dne 26. března 2020 č. j. 6 Azs 258/2019 - 31, č. 4030/2020 Sb. NSS, usnesení ze dne 30. srpna 2016 č. j. 4 Azs 142/2016 - 41, ze dne 18. května 2017 č. j. 9 Azs 13/2017 - 32, ze dne 8. listopadu 2018 č. j. 5 Azs 201/2017 - 37 a mnohá další). V kontextu hrozícího porušení práva na soukromý a rodinný život Nejvyšší správní soud tedy takový závěr výjimečně učinil v případě cizince, jehož manželka i malá dcera (obě české občanky) byly prakticky odkázány na jeho péči (rozsudek ze dne 11. března 2015 č. j. 3 Azs 256/2014 - 27). Argumentuje-li žalobce rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28 pak se jedná o skutkově odlišný případ, kdy se jednalo o žadatelku o mezinárodní ochranu, jejíž manžel a nezletilý syn (mladší než 3 roky) měl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR. V posuzovaném případě však na území ČR nežije žádný nezletilý syn žalobce a naopak jeho nezletilý syn (nar. X) žije v zemi původu, a to u matky jeho manželky. Soud proto nepovažoval za potřebné, aby bylo hodnoceno řízení o žádosti žalobce o prodloužení pobytového oprávnění a jeho délka, jak žalobce namítal.

14. Žalobce rovněž namítal, že jsou u něj dány důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Doplňková ochrana dle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu je vyhrazena pro neúspěšné žadatele o mezinárodní ochranu, kterým by v případě návratu do vlasti hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Soud k věci uvádí, že především platí, že existuje zákonná povinnost žalovaného i správních soudů nevyzradit identitu žadatele o mezinárodní ochranu potenciálním původcům pronásledování nebo vážné újmy dle § 19 odst. 2 zákona o azylu, a proto není žádný důvod se domnívat, že by se vietnamské orgány měly o žádosti žalobce vůbec dozvědět. Žalobce také neuvedl žádné specifické znaky opodstatňující či zvyšující riziko, že bude vystaven špatnému zacházení; tyto důvody neplynuly ani z jiných skutečností, které o sobě uvedl. Závěr žalovaného, že podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu nejsou dány, pokud žalobce odešel z Vietnamu do České republiky dobrovolně a za výdělkem, se státními orgány dosud žádný problém neměl, nebyl

politicky angažován, proti své vlasti nikdy nevystupoval a za dobu svého pobytu v České republice se třikrát do Vietnamu vracel, aniž by měl následně problémy s vycestováním zpět do České republiky, je proto správný (k tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2020, č.j. 6 Azs 179/2020-32). Soud nadto k věci uvádí, že ani ekonomické důvody nejsou v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu dostačujícím důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že ani obavy z toho, že v případě návratu do vlasti bude stěžovatel nezaměstnaný, nelze považovat za hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v § 14a zákona o azylu, resp. v čl. 15 původní i nové kvalifikační směrnice (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, www.nssoud.cz). Ani odkaz na neuspokojivou sociální situaci v zemi původu není dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu sám o sobě způsobilý odůvodnit udělení doplňkové ochrany (viz např. zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 – 79, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. j. 2 Azs 26/2008 – 55, www.nssoud.cz). Nebyly proto splněny důvody ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) až d) zákona o azylu pro přiznání doplňkové ochrany.

15. K námitce týkající se neaktuálnosti podkladů pro rozhodnutí o žalobcově žádosti soud zjistil, že ve správním spise jsou založeny zprávy o zemi původu žalobce z let 2018 a, je zde založena ovšem také informace OAMP z 24 srpna, se stavem k datu srpen 2018. Dle názoru soudu mohl žalovaný z těchto zpráv vycházet, neboť od té doby se situace ve Vietnamu zásadně nezměnila a neproběhly žádné významné změny a převraty. V tomto ohledu žalobce ostatně ani netvrdí, v čem byl konkrétně zkrácen na svých právech neopatřením nových zpráv, a v žalobě ani neuváděl žádné nové skutečnosti ohledně země svého původu, které by bylo nutné nově posoudit. A je potřeba zdůraznit, že žalobce ani žádné azylově relevantní údaje neuváděl. I přesto by však bylo vhodnější, aby informace o zemi původu byly z pozdějšího časového období ve vztahu k rozhodnutí žalovaného. S ohledem na výše uvedené však nelze dospět k závěru, že by z tohoto důvodu napadené rozhodnutí neobstálo.

VI. Závěr a náklady řízení

16. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

17. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel

zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2020

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.